

M:ÚJSÁG

Nálunk

2024
ÁPRILIS - MÁJUS - JÚNIUS
APRIL - MAY - JUNE

1848-as Szabadságharc

Petőfi Sándor: Nemzeti dal

Talpra, magyar, hi a haza!
Itt az idő, most vagy soha!
Rabok legyünk vagy szabadok?
Ez a kérdés, válasszatok! —
A magyarok istenére
Esküszünk,
Esküszünk, hogy rabok tovább
Nem leszünk.

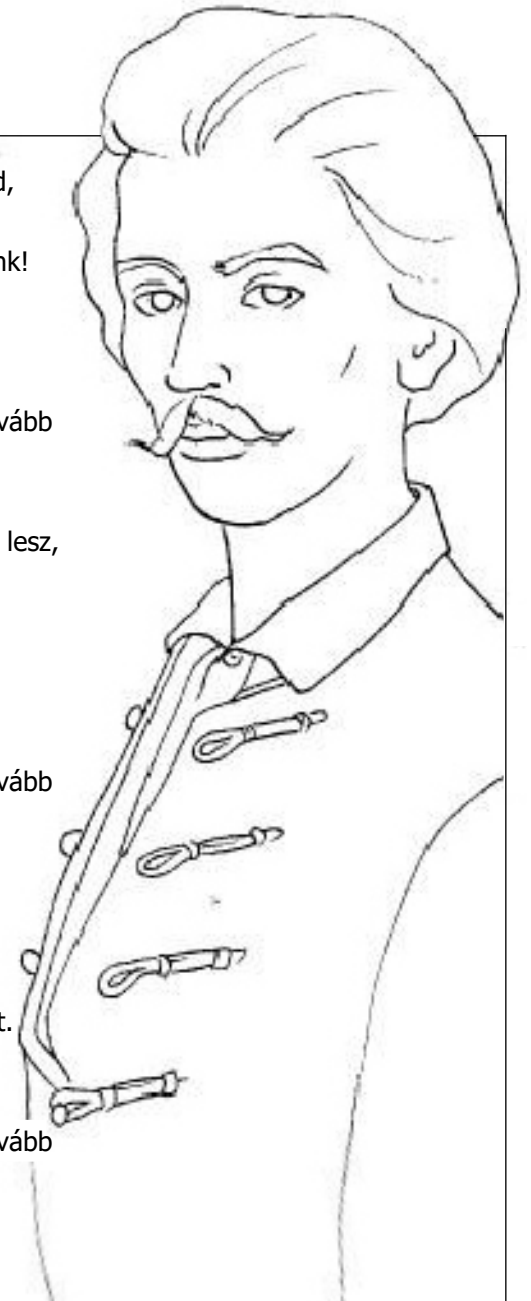
Rabok voltunk mostanáig,
Kárhóztak ősapáink,
Kik szabadon éltek-haltak,
Szolgaföldben nem nyughatnak.
A magyarok istenére
Esküszünk,
Esküszünk, hogy rabok tovább
Nem leszünk.

Sehonnai bitang ember,
Ki most, ha kell, halni nem mer,
Kinek drágább rongy élete,
Mint a haza becsülete.
A magyarok istenére
Esküszünk,
Esküszünk, hogy rabok tovább
Nem leszünk.

Fényesebb a láncnál a kard,
Jobban ékesíti a kart,
És mi mégis láncot hordtunk!
Ide veled, régi kardunk!
A magyarok istenére
Esküszünk,
Esküszünk, hogy rabok tovább
Nem leszünk.

A magyar név megint szép lesz,
Méltó régi nagy híréhez;
Mit rákentek a századok,
Lemossuk a gyalázatot.
A magyarok istenére
Esküszünk,
Esküszünk, hogy rabok tovább
Nem leszünk.

Hol sírjaink domborulnak,
Unokáink leborúluak,
És áldó imádság mellett
Mondják el szent neveinket.
A magyarok istenére
Esküszünk,
Esküszünk, hogy rabok tovább
Nem leszünk.

Butz István

ELNÖKI ÜDVÖZLET

Itt vagyunk újságunk ez évi második példányával, szinte hihetetlen, hiszen úgy tűnik, mintha csak a múlt héten kívántunk volna egymásnak boldog új évet. De mondhatom, hogy nem én vagyok az egyedüli. A februári vezetőségi gyűlésen, egyik tagunk tette fel a kérdést: hova tünt január? Száll az idő, ezt már többször említettük.

Társaskörünk továbbra is aktív és ez évben megkezdtünk egy új programot is, magyar nyelvoktatást. Egy pár tagtársunk, akiknek magyar felmenőik vannak de nem beszélnek magyarul, fordult hozzánk ezzel és érdeklődtek, hogy lenne-e lehetőség magyarul tanulni társaskörön belüli oktatással. Én azonnal Sam Margolis társunkhoz fordultam és megkérdeztem, hogy elvállalná-e az oktatást. Sam válasza azonnali volt: igen. Múlt héten jelentette Sam, hogy van három tanuló és van még kilátás kettő másikra. Ennek kimondottan örülünk és tudattuk Sam-el, hogy körünk megad minden szükséges támogatást neki és a csoportnak ennek érdekében. Ő rajtuk kívül van még egy másik csoport is, mely fiatal szülőkből és gyermekeikből áll és ők is most szervezkednek Békés Andrew társunk vezetésével. Andrew fordult a vezetőséghez és érdeklődött, hogy használhatják-e a clubhelyiséget összejöveteliekre. Természetesen, adtuk a választ nekik is. Remélem, hogy újságunk következő számában már lesz bővebb értesítés tőlük.

Közimert az angolszász világban a Murphy törvénye. Egyike azoknak: Ami elromolhat, az el is fog. Állítom, hogy e mondás megcáfolhatatlanul igaz. Adom példának a mi felvonónkat. Az elmúlt három évben minden évben elromlott. Azzal kezdtük ezt az évet is és bizony a javítása több száz dollárba került. Kifizettük. Remélem, hogy ezzel leróttuk hódolatunkat a balszerencsék istenének erre az évre!

Jóbb gondolattal fejezem be üdvözlő szavaimat, kívánok minden társunknak és újságunk olvasójának további jó egészséget és kellemes tavaszt!

TARTALOM Table of Contents

Elnöki üdvözet	2
Greetings from the President	3
Orbán Viktor üzenete	4
Március 15 megemlékezés	5
March 15 Remembrance (in English)	7
Húsvéti hagyományok	9
Filmdélután a klubban	11
Ökör kör	13
Magyar nyelvoktatás	15
Vélemények az újságunkról	16
HAZAI HÍREK	
Egy küzdelmes élet Magyarorszáért:	18
Calendar of events	
Eseménynaptár	22

XLVIX. ÉVFOLYAM/VOLUME

Felelős Kiadó/Publisher:
VICTORIAI MAGYAR TÁRSASKÖR
Hungarian Society of Victoria
476 Bay St. Victoria, BC. V8T 5H2

Főszerkesztő/Editor-in-Chief:
Butz István
Műszaki Szerkesztő/Technical
Editor:
Nagy Zoltán (Kor Gable)

Kiadás/Publication:
Háromhavonta/Every three months

GREETINGS FROM THE PRESIDENT

Here we are with the second copy of our newspaper for this year, and it's almost unbelievable, as it seems as if only last week we were wishing each other a happy new year. But I can say I'm not the only one. At the February board meeting, one of our members asked the question: where did January go? As I mentioned before, times fly.

Our society continues to be active, and this year, we started a new program, Hungarian language instruction. A couple of our fellow members, who have Hungarian ancestry but do not speak Hungarian, approached us about this and inquired whether it would be possible to learn Hungarian facilitated by the Society. I immediately turned to one of our members, Sam Margolis, and asked him if he would take on the instruction. Sam's answer was immediate: yes. Last week, Sam reported that there were three students and possibly two more to join them. We are very happy about this and have informed Sam that our Society will give him and the group all the necessary support for this.

Apart from them, there is also another group consisting of young parents and their children, and they are also now organizing under the leadership of our member, Andrew Békés. Andrew approached us and asked if they could use the clubhouse for gatherings. Of course, we told Andrew, too. I hope that there will be more information from them in the next issue of our newspaper.

It is known in the Anglo-Saxon world as Murphy's Law. One of them: What can go wrong, will go wrong. I submit that this saying is irrefutably true. I will give you our elevator as an example. It has broken down every year for the past three years. We started this year with it, too. It costs hundreds of dollars to repair it. We paid for it. I hope that with it, we paid our homage to the gods of bad luck and misfortune for this year!

I end my greetings on a better note; I wish all our members and readers of our newsletter continued good health and a pleasant spring! ❖

MINISZTERELNÖK

Tisztelt Honfitársaim!

1848-ban a magyar nemzet a szabadság zászlóvivője lett. A márciusi ifjak nemcsak felelős kormányt, a cenzúra eltörlését és törvény előtti egyenlőséget követeltek, de arra is vágytak, hogy végre olyan Európában élhessenek, amelynek nemzetei együtt, egymás mellett, nem pedig egymás romjain akarnak emelkedni. Hitték: a szabadság nem önmagáért való, és végképp nem az erősebbek szabadsága a gyengébbek, a többségé a kisebbség felett, hanem mindenekelőtt arra szolgál, hogy általa béke, biztonság és jólét teremjen minden embernek. Személyes véráldozatukkal megpecsételt szellemi örökségként hagyták ránk, hogy nemzeti önállóságunkból senki barátságáért, vagy fenyegetésére egy hajszálnyit sem engedhetünk.

A magyar szabadság őrüzeinek fénye ma is messzire látszik. Hirdeti, hogy mi, magyarok kérjük, követeljük vissza azt a szabad, méltóságteljes és erős Európát, amely békét tudott tartani a saját földjén, és határozottan kiállt minden olyan nyílt vagy burkolt törekvéssel szemben, amely őshonos kisebbségei nyelvének, kultúrájának felszámolására tört.

Legyen béke, szabadság és egyetértés!

Budapest, 2024. március 15.

Tisztelettel:

Orbán Viktor

Március 15

MEGEMLEKÉZÉS

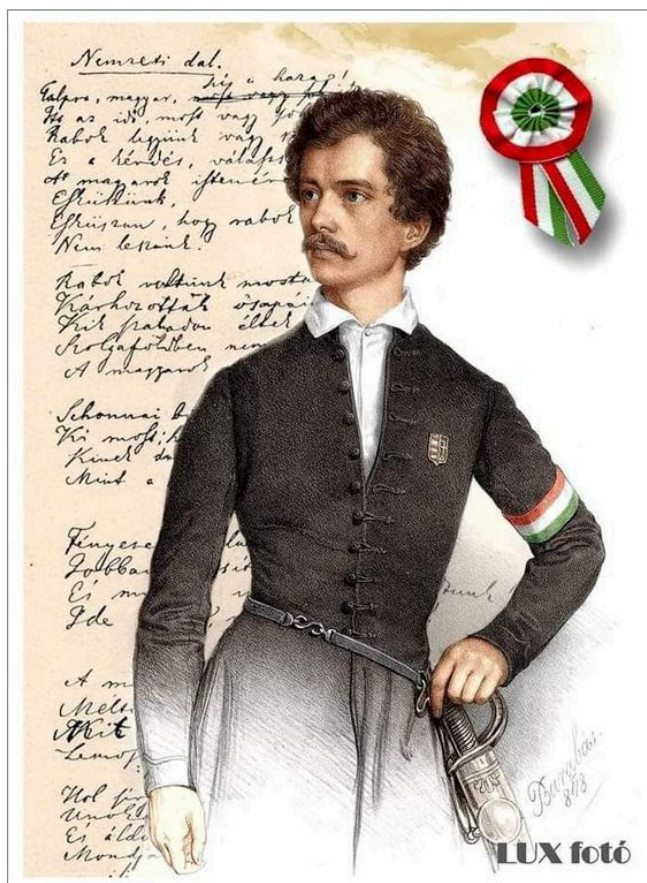
Mire emlékezünk és mit ünneplünk március 15.-én?

Március 15.-e a modern parlamentáris Magyarország megszületésének napja, az 1848-49-es forradalom és szabadságharc kezdete, amelynek célja a Habsburguralom megszüntetése, a függetlenség és az alkotmányos berendezkedés kivívása volt.

1848. március 15.-én az európai városok sorában Pest-Budán is kitört és győzött a forradalom a nemzeti és az egyetemes emberi szabadság, a polgári átalakulás jelszavaival. A pesti Ellenzéki Kör, a fiatal értelmiségiek radikális csoportja már 1848. március 5.-én bekapcsolódott a pozsonyi rendi országgyűlés politikai küzdelmeibe, s aláírásgyűjtő mozgalmat indított Kossuth Lajos március 3-iki felirati javaslatának támogatására. (E felirati javaslat többek között a közteljesítés, a politikai jogegyenlőség, a népképviselő és a független kormány megteremtését követelte Magyarországon.)

Március 19-re népgyűlést akartak egybehívni Rákos mezejére, hogy ismertessék a javaslat alapköveteléseit forradalmi jelszavakká tömörítő és egyben radikalizáló Tizenkét pontjukat, amelyeket Irinyi József, a Pest Hírlap munkatársa öntött formába. Amikor azonban március 14.-én este az előző napi bécsi forradalom híre megérkezett Pestre, a Pilvax kávéházban összegyűlt ifjak önálló cselekvésre szánták el magukat.

Március 15.-én reggel Petőfi Sándor, Vasvári Pál, Jókai Mór és Bulyovszky Gyula megváltoztatta az országgyűléshez intézett Tizenkét pont bevezetését, helyette politikai fellépésüket indokoló kiáltványt fogalmaztak. A pontok szövegét a politikai röplap műfajához igazították, két addigi pontot összevontak, s a szövegbe bekerült a politikai foglyok szabadon engedése. Ezt a kiáltványt olvasták fel a Pilvax kávéházban gyülekező ifjaknak, majd Petőfi elszavalta két nappal korábban írott költeményét, a Nemzeti dalt. Ezután Petőfi és mint-

egy tíz társa a szemerkélő esőben elindult a Pilvaxból az egyetemre.

Előbb az orvoskar hallgatóihoz, majd velük a politechnikum diákjaihoz, azután pedig együttesen a jogászokhoz vonultak. Minden helyszínen elhangzott a kiáltvány és a Tizenkét pont, Petőfi pedig elszavalta költeményét.

A jogászok és az utca népének csatlakozásával mintegy kétezerre duzzadt, egyre lelkesebb tömeg Petőfi vezetésével átvonult a közeli Landerer és Heckenast nyomdához, a Hatvani (ma Kossuth Lajos) utca és a Szép utca sarkára. Az ifjúság vezetői által a nép nevében lefoglalt gépeken cenzúrázatlanul nyomtatták ki a Nemzeti dalt és a Tizenkét pontot.

Kevéssel déli 12 előtt Irinyi József személyesen osztotta szét a két röplapot, a szabad sajtó első példánya- it. A siker bátorságot öntött a kezdeményezőkhöz, akik délután háromkor a Nemzeti Múzeumnál nagygyűlést tartottak, majd az időközben tízezerre duzzadt tömeg a Pest városi tanácshoz vonult, s rábírta a tanács tagjait arra, hogy csatlakozzanak követeléseikhez. Forradalmi választmány alakult, majd a nép elindult Budára, a Helytartótanács felé.

Ott az óriási tömeg kíséretében érkezett választmányi vezetők: Nyári Pál, Pest megye alispánja, Rottenbiller Lipót, Pest város alpolgármestere és Klauzál Gábor, Csongrád vármegye követe adták elő a követeléseket. A sokaságtól megfélemlített Helytartótanács elfogadta a Tizenkét pontot, azonnal eltörölte a cenzúrát, s szabadon bocsátotta börtönéből Táncsics Mihály író, akit

a tömeg diadalmenetben vitt Pestre. Este a Nemzeti színházban a Bánk bán díszelőadásával ünnepelték a forradalom győzelmét. Ugyanezen a napon Pozsonyban az országgyűlés alsótáblája határozatban jelentette ki, hogy Kossuth Lajos március 3-i felirati javaslatába beleérti az állami kárpótlás melletti jobbágy-felszabadítás és a teljes közadózás megvalósítását. Az országgyűlési küldöttség a főrendek által is elfogadott felirattal Bécsbe utazott a királyhoz. Melyet V. Ferdinánd magyar király elfogadott. Megalakult az első magyar felelős kormány Batthány Lajos miniszterelnök vezetésével. A szabadságharc bukása után valamennyi társadalmi réteg titokban ápolta március 15-e emlékét. Az 1867-es kiegyezést követően szabadabbá, de az osztrák–magyar együttműködés érdekében óvatosabbá is vált a megemlékezés. 1898-ban, a fél évszázados évforduló alkalmából hallgatólagosan elfogadták március 15-e megünneplését, állami ünneppé azonban az 1848-as törvények szentesítésének napját, április 11-ét tették. Március 15-e 1928-ban vált hivatalos keretek közt megtartott nemzeti megemlékezéssé.

A kommunizmus az 1950-es években eltörölte, majd később újra visszaállították a szigorúan meghatározott keretek közötti megünneplését.

Március 15-e 1989-ben volt először munkaszüneti nap, 1990 óta hivatalos **nemzeti ünnep**, s egyben a magyar sajtó napja, annak emlékére, hogy 1848-ban ezen a napon nyomtatták a magyar sajtó első szabad termékeit.

Március 15.-én minden megemlékező kokárdát tűz a ruhájára. Ez a hagyomány a francia forradalom nyomán keletkezett, a magyar szabadságharcosok viseltek először nemzeti színű szalagot. ❖

Forrás: Wikipedia

March 15

REMEMBRANCE

Steven Butz

What do we remember and celebrate on March 15?

March 15 was the day of the birth of modern parliamentary Hungary and the beginning of the 1848-49 revolution and War of Independence, which aimed to end Habsburg rule, win independence, and establish a constitutional system. March 15 was the first public holiday in 1989 and has been an official national holiday since 1990. It is also Hungarian Press Day, in memory of the fact that the first free products of the Hungarian press were printed on this day in 1848.

On March 15, 1848, the revolution broke out and won in Pest-Buda, among other European cities, with the slogans of national and universal human freedom and civil transformation. The Opposition Circle in Pest, a radical group of young intellectuals, got involved in the political struggles of the Bratislava Parliament as early as March 5, 1848, and started a signature-gathering movement in support of Lajos Kossuth's inscription proposal of March 3. (This captioned proposal demanded, among other things, public responsibility, political equality, popular representation and the creation of an independent government in Hungary.) They wanted to convene a people's assembly on March 19 in Rákos Field to introduce their basic demands that were condensed into the revolutionary slogans of the Twelve Points, crafted by József Irinyi, a lawyer and staff member of the Pest Hírlap. However, when the news of the previous day's revolution in Vienna reached Pest on the evening of March 14, the young people gathered in the Pilvax café decided to act independently. On the morning of March 15, Sándor Petőfi, Pál Vasvári, Mór Jókai, and Gyula Bulyovszky changed the introduction of the Twelve Points addressed to the Parliament, instead drafting a manifesto justifying their political action. The text of the points was adapted to the genre of the political leaflet, two previous points were combined, and the release of political prisoners was included in the text. This manifesto was read to the young people gathered in the Pilvax café, and then Petőfi recited his poem, the Nemzeti Dal, (Patriotic Ode), originally written two days earlier for the reform assembly on March 19.

After that, Petőfi and about ten companions left the Pilvax Café for the university in the pouring rain. First, they went to the students of the medical faculty, then to the students of the polytechnic, and then together to the law faculty. The Manifesto and the Twelve Points were read at each location, and Petőfi recited his poem. With the joining of the law students and the people of the street, the increasingly enthusiastic crowd, which swelled to about two thousand, marched under Petőfi's leadership to the nearby Landerer and Heckenast printing house, at the corner of Hatvani (today Kossuth Lajos) Street and Szép Street. The National Anthem and the Twelve Points were printed uncensored on the machines seized by the youth leaders in the name of the people.

Imre Szekely recited the
'Nemzeti dal' poem

We socialized with refreshments

Shortly before noon, József Irinyi was able to personally distribute the two leaflets, the first copies of the free press. The success gave courage to the initiators, who held a rally at the National Museum at three in the afternoon, after which the crowd, which had swelled to ten thousand in the meantime, marched to the Pest city council and persuaded the members of the council to join their demands. A revolutionary caucus was formed, and then the people went to Buda, to the Governor's Council.

There, accompanied by a huge crowd, the caucus leaders, Pál Nyári, Deputy Mayor of Pest County, Lipót Rottenbiller, Deputy Mayor of Pest and Gábor Klauzál, Ambassador of Csongrád County, presented the demands. The Governor's Council, intimidated by the crowd, accepted the Twelve Points, immediately abolished censorship, and released the writer Mihály Táncsics from prison, whom the crowd carried to Pest in a triumphal procession. In the evening, the victory of the revolution was celebrated in the National Theater with a ceremonial performance by Bánk bán. On the same day in Bratislava, the lower table of the parliament announced in a resolution that Lajos Kossuth's inscription proposal of March 3 included the realization of the emancipation of serfs in addition to state compensation and the implementation of full public taxation. The parliamentary delegation travelled to Vienna to see the king with the inscription also accepted by the major orders. On March 15, all commemorators pin a cockade on their clothes. This tradition arose in the wake of the French Revolution when the Hungarian freedom fighters first wore national coloured ribbons. ❖

Source: Wikipedia

A tojásfestéstől egészen a locsolkodásig

Húsvét **egyházi ünnep.** Húsvét Magyarországon az év egyik legfontosabb vallási ünnepe, amely alkalmával Kristus feltámadására emlékeznek meg. Ennek tiszteletére szerte az országban szentmiséket és istentiszteleteket tartanak, melyek általában körmenettel zárulnak. A húsvétot megelőző vasárnap - **virágvasárnap** - Krisztus diadalmas jeruzsálemi bevonulásának az ünnepe. Ennek emlékére alakult ki a déli vidékeken a pálmás, az északibb tájakon pedig a barkás körmenet.

A húsvéti ünnepkör a farsang utáni negyven napos nagyböjttel kezdődik, amelynek mélypontja a nagypéntek. Jézus szenvedéseinek és kereszthalálának az emléknapja. Nagyszombaton szentelték meg a tüzet, illetve ezen a napon tartották vízszentelés szertartását is. Mindemellett a leglátványosabb nagyszombati szertartás a feltámadási körmenet volt. A negyvennapos böjt után az emberek teli kosarakkal indultak meg a templomok felé, hogy az abban vitt sonkát, főtt tojást, kalácsot és tormát már megszentelve, megáldva fogyaszthassák el este a húsvétvasárnapi ünnepi asztal körül ülve.

Locsolkodás és tojásfestés. Húsvéthétfő a magyarok lakta terülteken a locsolkodás napja. A szokás eredete a régi időkbe nyúlik vissza, alapja pedig a víz megtisztító és megújító erejében gyökerezik, modern formában pedig a mai napig megmaradt. Vidéken több helyen még napjainkban is kútvízzel locsolják a lányokat, a városokban azonban különféle kölnivizekkel helyettesítették ezt. Locsolóvers azért mindenhol kötelező. A locsolkodás hagyományának egyesek Bibliai eredetet is tulajdonítanak, mivel a feltámadást hírül vivő asszonyokat vízzel lelocsolva próbálták a katonák lecsendesíteni.

A locsolás után a fiúk a régi időkben tojást, szalonnát vagy festett tojást kaptak cserébe. Ezeket a vörös vagy lila hagyma héja, vörös káposzta vagy a zöld dió levének segítségével festették különböző színűre. Napjainkban a lányok és az asszonyok a férfiakat a locsolás napján vendégül látják, különféle ételekkel,

kaláccsal és italokkal kínálják. A locsolkodást hagyományosan különböző versikék és mondókák kísérik, amelyek igen változatosak. Az technika fejlődésével a természetes festékanyagokkal készített hímes tojásokat lassan felváltották a mesterséges színezékekkel készítették, de gyakori csokoládéból készült tojás vagy nyuszi figura is. Sok esetben a tojás mellé aprópénz is jár a locsolkodónak.

Húsvéti szimbólumok: tojás és nyúl. A tojás az ősi termékenység szimbóluma, amely a világ összes népénél fellelhető, a kereszténységben pedig a feltámadás jelképévé vált. A húsvéti nyúl eredete kissé bizonytalan, története a XII. századi Németországba nyúlik vissza. A húsvéti nyuszi a húsvéti ünnepek szimbóluma, gyermekeknek és felnőtteknek egyaránt az jut eszükbe alkalmából.

A barkaág szintén régi húsvéti szimbólum, melynek eredete a virágvasárnap megünnepléséhez nyúlik vissza. A barka a Magyarországi éghajlati viszonyoknak köszönhetően a pálma és olajágak szerepét vette át, amelyekkel Jézust köszöntötték jeruzsálemi bevonulása alkalmából. ❖

Forrás: edenkert.hu

FILMDÉLUTÁN A KLUBBAN

Szy Judit

Ez évi havi műsorainkat két sikeres filmvetítéssel kezdtük és azokról szeretnék beszámolni. Úgy gondoltuk, hogy a szürke téli hónapokba egy kis kikapcsolódást iktatunk be.

Január 20.-án Mindszenty József, hercegprimás életéről szóló, díjnyertes filmet vetítettük. Politikai nézetei, elvei miatt a nácik is és a kommunisták is bebörtönözték. Elveihez minden áron és minden szenvedés ellenére hű maradt. Miután életéről sokunknak nagyon egyoldalú információi voltak, a film sok általunk nem ismert tényre világított rá.

Február 10.-én vidámabb témát választottunk, mivel Farsang utolsó hete volt. A Dubai 2020 Expon, a Budapesti Operettszínház Operett Gála előadásáról készült filmet láthattuk. Nagyon nívós, látványos előadásban volt részünk. A háttérben

vetítve megjelentek Budapest legszebb helyei, Magyar zeneszerzőkről rövid kis ismertetők. Felhangzottak az operettvilág legismertebb dalai, amit bizony sokan velük dudoltunk. A tánckar is fergeteges előadást produkált. Büszkék lehettünk, hogy a nagyvilág előtt ilyen nivósan mutatta be a kis Magyarország a magyar Hungaricumot, az operettet.

A Farsang Bucsúztató befejezése, magyar szokás szerint, a farsangi fánk volt. A több mint 100, nagyon finom fánkot a hozzájáró különböző lekvárokkal a Molnár házaspár, Irénke és Gyárfás készítette. Köszönjük!

Mindkét alkalommal 25 körül volt a megjelentek száma és szokás szerint kávé és a finomságok mellett sokáig folyt a beszélgetés. Jól éreztük magunkat, jó összejönni és együtt lenni időnként! ❖

Steven Butz

Nem új hír ennek a kis csoportnak a fennállása. Egy jó pár évvel ezelőtt az Öreg bikák néven alakult meg. Nem tudom, hogy mikor lettek a kör tagjai bikákból ökrök, de a lényeg az, hogy még most is összejön a csoport időnként, általában szombat délutánonként 1-kor. Tagjai csaknem mind azok, akik már ott voltak a megalakulásakor, egy pár kivételével, akik már eltávoztak tőlünk. Szerencsére időközben megjelen egy-egy új tag is és ide sorolhatom magamat is. Én ez alkalommal harmadszor vettem részt és hozzátehetem és megerősíthetem, hogy örömmel tettem. Boldogan ülök le én is, mint a csoport többi tagjai havonta egyszer egy pár órára, melyet együtt töltünk el. A menet egyszerű, megjelenünk, kipakoljuk a hozottakat, melyekből haraphatunk, de nem azzal kezdjük.

Összejövetelünket Miki hozottával, egy nagyon finom kisüstivel kezdjük meg, de természetesen, mérsékelten. Ami a harapásokat illeti, az asztalunkon mindig megtalálunk több féle ínycsok falatot, az biztos. A mai összejövetelünkön, kellemes meglepetés várt ránk Viktor jóvoltából. Miután kipakolt, odanyúlt egy fémdobozhoz és egy isteni finom – és még meleg – pogácsával kínált meg mindenkit. Most jött ki a sütőből mondta Viktor. Ami a harapásokat

illeti, volt házi kolbász, abált szalonna, melyet Miki hoz magával minden alkalomra, de volt még bőven bolti felvágott és ugyancsak nagyon finom krémsajt füstölt laza-csal ízesítve. Ezeket már egy kis borral vagy sörrel mostuk le. Lehel hozott magával sört, ő maradt annál.

Én hoztam egy üveg gyümölcs bort, melyet Gyuri és én szódával fröccsnek ittunk. Mielőtt tovább mennék, megnyugtatom e sorok olvasóit, hogy nemcsak evéssel és ivással töltjük el a délutánt. Az élet túl rövid ahhoz. Evés közben megkezdve megy aztán mindenki kedvenc elfoglaltsága, megy a duma. És mi a dumánk témája? Mi más lehetne, mint politika.

Kül politika, mivel szülőházánk és annak a környékét érintő helyzeteket mérjük fel saját szempontjainkból, melyek esetenként megkülönböznek és akkor megy a vita. Itt még megemlítem, hogy a mi esetünkben Ukrajna is szülőházának számít, mivel Viktor Beregszászon született. Szóval van miről beszélgetni és annak ellenére, hogy esetenként másak a véleményünk, mire befejezzük a mondanivalónkat többnyire egy húron pengünk.

Így telik el az idő, amikor egy pár ősz hajú társasköri tag eltölt egy kellemes délutánt egymással. Három óra felé, vagy utána összepakoltunk, kezét fogunk és búcsúztunk azzal, hogy a jövő hónapban találkozunk ismét. ❖

Székely Imre

Vasárnap délutánonként 1 – 1 órára összegyűnk a Magyar Házban. Sam Margolis tagtársunk felnőtt hölgyeket és férfiakat – kérésükre – tanít magyar nyelvre. Ebben segíték neki én is.

Egy kezdőknek való magyar nyelvkönyvet és a hozzá tartozó munkafüzetet Nagy Zoltán tagtársunk 10 példányban színesben le fénymásolt, és nagyon szépen be is kötötte őket. Így ezeket a segédeszközöket tudjuk használni addig, amíg új stílusú és szerkesztésű magyar nyelvet oktató tankönyveket nem veszünk. Jelen pillanatban fennáll a lehetőség, hogy a Kanadai Diszpóra Tanács közbenjárásával kapunk tankönyveket otthonról de ha nem sikerül az, akkor Torontóból fogjuk megrendeli a tankönyveket.

Olyanokat tanítunk, akiknek van valamilyen magyar kötődésük. Rokoni, vagy ismerősi vonalon. Szép tőlük, hogy igyekeznek a gyönyörű magyar nyelvünket megtanulni! A magyar nyelv a világ összes beszélt nyelvei közül az egyik legnehezebb. Speciális nyelvtani szerkesztése, fonetikus írásmódja és érdekes, de más nyelvekhez nehezen azonosítható kiejtése miatt. Ezzel is a világhírű magyar kultúránkat és az élet sok területén kimagasló sikereinket erősítjük! Jó tanulást és kitartást kívánunk a tanulóknak ehhez a szép, de nehéz feladathoz! ❖

VÉLEMÉNYEK AZ ÚJSÁGUNKRÓL

Újságunk januári számában közöltük, hogy Társaskörünk aláírt egy megegyezést az Országos Széchényi Könyvtárral, melyen keresztül a könyvtár digitálisan archiválja kiadványunkat, további vagy későbbi felhasználásra. Az egyezményben szerepelt a jelenlegi kiadványunk előzetes neve is: Szigeti Magyarság. Ezt olvasva, kezembe vettem az előzetes kiadványunk pár példányát – akkoriban csak nyomtatott formában jelent meg – és az egyik, 2001-ben megjelent példányban olvastam az alábbiakat.

Szigeti Magyarság
Hungarian Society of Victoria
Tisztelt Szerkesztőség!

Köszönettel megkaptuk a Szigeti Magyarság legújabb számát. Jó szám ez is, gondosan szerkesztett. Megállja a helyét bármelyikkel Kanadában. Sokunk (köztük Demmer Gyuszi ottawai barátunk) véleménye szerint a Szigeti Magyarság a kanadai magyarság jelentős kiadványa.

Miska János

Szigeti Magyarság
Hungarian Society of Victoria
Tisztelt Szerkesztőség!

Köszönettel nyugtázom a legutóbb küldött Szigeti Magyarság tájékoztatót, amit már egy pár éve tiszteletbeli példányként küldenek számomra. Én e "tájékoztatót" találok a kanadai Magyar közlemények közül a legtárgyilagosabbnak és tartalmilag a legértékesebbnek.

Winnipeg, 2001. február 5.

Sági György

A fent említett kiadások idején is én voltam az újságunk főszerkesztője és én vagyok most is, habár nem egyfolytában voltam az. Tőlem az egyik fenti vélemény írója, Miska János vette át az újság szerkesztését 2003-ban, miután Viktoriába költözött nyugalomba vonulása után. Nem kis meglepetéssel említhetem, hogy újságunk továbbra is megtartotta azt a szintet, melyekre a vélemény nyilvánítók utaltak, minden egyes szerkesztő munkássága alatt azt követően. Erre utalnak a közel múltban és a mostanában email-en vagy telefonon keresztül jövő elismerések is.

A kommunizmus áldozatainak emléknapja alkalmából

Tisztelt Magyar Szervezetek Vezetői!

Köszönjük még egyszer szíves közreműködésüket a kommunizmus emléknapja alkalmából tartott megemlékezésünkkel kapcsolatosan, ahol Dr. Mikó Zsuzsanna, a Nemzeti Levéltár Főigazgató-helyettese tartott előadást, mely elérhető az alábbi linken:

<https://www.facebook.com/HunConsulate.Toronto/posts/pfbid0L9YZPFAE8z79erkPkkxQGZadDkAwoGikad1XU4stg5cbPcX3KxyjWn712KLhNZn4yl>

Az alábbiakban megküldjük azokat az online elérhető oldalakat, ahol az érdeklődők utánanézhhetnek családtagjaiknak és többet megtudhatnak a korszakról.

<https://adatbazisokonline.mnl.gov.hu/gyujtemeny/szovjetunioba-elhurcoltak>

A témával kapcsolatosan összeállított oktató anyagok általános- és középiskolák számára az alábbi linkeken érhetőek el:

<https://oktatolapok.mnl.gov.hu/magyarok-gulag-es-gupvi-taborokban>
<https://oktatolapok.mnl.gov.hu/az-1956-os-forradalom-es-szabadsagharc>

Oktató anyagok egyetemisták számára:

<https://felsoktatas.oktatolapok.mnl.gov.hu/>

Reméljük sok diaszpórábeli magyar tudja hasznosítani és sokaknak segítni megismerni családjuk múltját és a korszak történelmét. Hálásak lennénk, amennyiben az információt elérhetővé tennék a diaszpóra magyarsága számára.

Üdvözlettel és köszönettel,

Magyarország Főkonzulátusa, Toronto

175 Bloor Str E, Suite # 1109, South Tower

Toronto, ON, M4W 3R8 Canada

Tel: 647-349-2550

Fax: 647-349-2559

E-mail: consulate.tor@mfa.gov.hu

Weboldal: <https://toronto.mfa.gov.hu>

Egy küzdelmes élet Magyarországért: 30 éve hunyt el Antall József

2023. december 12. Antall Péter – Nyakas Szilárd

Három éven át küzdött a halálos kórral. Emlékszem, 1993. augusztus 20-án délelőtt alig tudott lemenni a lépcsőn. Attól tartottam, hogy a Várban, a Szent István-szobor előtt nem tudja végigmondani az ünnepi beszédet. Egyik legjobb beszédét mondta el akkor: megidézve a magyar történelmet szólt a családról, az összetartozásról. Ahogy hallgattam, az jutott eszembe: „Te jó Isten, apám most búcsúzik az országtól! Csak mások észre ne vegyék!”. Harminc éve, 1993. december 12-én hunyt el Antall József, a rendszerváltás utáni első szabadon választott magyar miniszterelnök.

Apám színes egyéniségét az akkori tömegsajtó nem tudta, és a nyomasztó szociálliberális média túlsúlya miatt nem is akarta eljuttatni az emberekhez. Igaz, ő sem volt kitarulkozó típus. „Nem vagyok az a folyosón hercigekedő kedves fiú, aki a diákok közt keresi az olcsó népszerűséget” – jellemezte magát a „pizsamás” interjújában. Ideje sem igen volt ilyesféle közszereplésre. Határozott elképzelése volt viszont arról, milyennek kell lennie egy magyar miniszterelnöknek. Ebbe nála az érzelmek ki- és megnyilvánításai nem fértek bele. És nem csupán azért, mert őt így nevelték, hanem azért is, mert szakítani akart azzal az atyáskodó politikával, amely a Kádár-korszakot jellemezte. Gyakran láttam iratai rendezése közben. Rendet akart maga után hagyni. Ötven százalék túlélési esélyt adott magának 1993 nyarán, a kölni sejtbeültetés előtt – „Ha ma nem is, de évtizedekkel később biztos értik, méltányolják, amit tettem.” Az élet igazságot szolgáltatott neki. Ha megkérdik, vagyont akar-e inkább vagy azt, hogy az EU Parlament

épületszárnya egyszer majd viselje a nevét, csakis az utóbbit választotta volna.

Szólt a rádió

Soha nem állt le, mindig pörgött az agya valamin. Csak altatóval tudott elaludni. Vádolták, hogy nem ért a gazdasághoz. Nem neki, a szakembereknek kellett volna igazán megszabni a kiút forgalmi rendjét. Az irányt ismerte, hirdette. Egy Ludwig Erhard szintű közgazdászt keresett, a német a szociális piacgazdaság atyjához mérhető. Igaz, ilyen szintű gazdasági-társadalmi átalakulásra addig sehol nem volt példa. Ugyanakkor nem engedett a szirénhangoknak. Magyarországot szabad és cselekvőképes államnak akarta tudni. Jelentkeztek un. adósság-átvállalók, külföldi magyar érdekeltségű tőkések, hogy az átvállalás fejében a privatizálást majd ők végzik el. Apám nem kívánta a magyar gazdaságot senkinek sem kiszolgáltatni. Az ország kettészakadását,

a weimarizálódást mindenképpen el akarta kerülni. Tisztánlátónak ismertem. „A következő – 1994-es – választásokon arról dönt majd Magyarország, hogy visszavazavazza-e a hatalomba a korábbi pragmatikus politikai elitet. Az MDF 12-14 százalékra esélyes” – állapította meg 1992 végén. (Az MDF 9,84 százalékot kapott.)

Rendszeres újságolvasó volt. A hetvenes-nyolcvanas években vasárnap délutánonként nálunk az egész család a napilapokat bújta, mellettük az Új Tükröt, az ÉS-t, valamint a Valóság c. folyóiratot forgattuk. Öniróniával „falusi olvasókörnek” hívta a családjukat. Kormányfőként minden szombat reggel 8 és 9 között végig böngészte az aznapi lapokat. Utána felhívta minisztereit, hogy olvasták-e a tárcájukat érintő cikkeket. Ha nem, akkor olvassák el, és „tessék rá reagálni!”

Miniszterelnöksége előtt is elfoglalt ember volt – tanított, konferenciákra járt, a Semmelweis Orvostörténeti Múzeumot vezette –, így a családra a hétvégék és a nyaralások jutottak. Felnőtt korunkig minden évben együtt nyaraltunk. A családot összeforrasztották ezek a külföldi utak. Apámat 1976-ig nem engedték a családdal együtt Nyugatra. Először 1974-ben léphette át a nyugati országhatárt – akkor is csak miniszteri engedéllyel. Ezért '76-ig Magyarországot vagy a Felvidéket fedtük fel együtt. Ezek az utak és a hétvégeken rengeteget beszélgettünk. Humortalan ember – többször vádolták ezzel, pedig társaságban szellemes, szarkasztikus humoráról volt híres. Igaz, ezzel politikusként, miniszterelnökként óvatosabban kellett volna bánnia.

Nevelésünk egyik alapelve szerint gyerekkorunktól minden felnőtt társaságban részt vehettünk. Ennek köszönhetően elsajátítottunk egy viselkedési normát, valamint hamar megtanultunk idegen szavakat, kifejezéseket. A számunkra ismeretlen szó jelentését bármikor megkérdezhettük tőle. Ilyenkor apánk kezünkbe nyomott egy több száz oldalas könyvet, és megmutatta, hol nézzünk utána. Így aztán már általános iskolás korunkban megtanultunk lexikont, szótárt használni, ami óriási előnyt jelentett. Ő mindig azt mondta, hogy „mindenből keveset, ám egyvalamiből sokat”. Nagyon tetszett neki, ha valamivel elmélyülten foglalkoztam. Egész nap szólt nálunk a Szabad Európa Rádió, és más külföldi adókat is

hallgattunk. A Kádár-rendszer zárt társadalmában nehezen lehetett korrekt információforráshoz jutni. Mindazt, amit a SZER-en, az Amerika Hangján vagy a BBC-n hallottunk, megbeszéltük. Többször említette, hogy az „X-napra kell készülni”, mert a rendszer megbukik, s alkalmasnak kell lenni arra, hogy felelős politikai szerepet játszasson. Úgy vélte, hogy akkorra ő már nyugdíjas lesz, túl az aktív periódusán. Apám persze mindig figyelmeztetett, hogy ezekről mások előtt hallgassunk, és – főleg március 15-e körül – ne üljünk fel provokátoroknak. Emigráns irodalmat akkor adott kezünkbe, amikor Nyugatra utaztunk, és több 1956-os könyvet is akkor kaptam tőle először.

Sokszor beszélt az '56-os élményeiről. Talán túl is dimenzionálta az akkori szerepét, hiszen a „nagy öregek” előtt neki, a frissen végzett 24 éves tanárembernek még nem volt politikai súlya. Az én korosztályom tagjai nem igazán ismerték ezt a kort, a mi családjunk viszont igen tájékozott volt. Sokat hallottunk a háború utáni koláncokról, nagyapám tevékenységéről. Úgy nőttünk fel, hogy tisztában voltunk vele: apám, nagyapám, dédapám mikor, milyen történelmi körülmények között, mit cselekedett, az Antall család felmenői a különböző történelmi helyzetekben milyen nézeteket vallottak. Dédapám – dr. Szücs István – nagy hatással volt apám gondolkodására, személyiségére. Sokat beszélgettek. Volt is miről, hiszen Szücs dédpapa – Apponyi Albert titkáráként – egyik megalkotója volt a Lex Apponyi néven ismertté vált 1907-es közoktatási törvénynek. Mint képviselő és mint Klebelsberg Kunó helyettes államtitkára jól ismerte a XIX–XX. századforduló neves politikusait, és számos történettel gazdagította a családi legendáriumot. Családjunk egy budai szubkultúra polgári, értelmiségi életét élte. Környezetünkben általános iskolás koromig alig találkoztam kommunista párttaggal.

Belülről fakadó hazafiság

A rendszerváltoztatás után előkerült iratokból kiderült, hogy végig lehallgatták, rendszeresen megfigyelték apám telefonját; megismertük a ráépített ügynökök névsorát is. Szomorú olvasmány volt. Nem hitte, hogy a hálózat ennyire hatékonyan működik. A barátok, ismerősök között akadt olyan, akiről sejtette, hogy besú-

gó. Nagyon megviselte, hogy olyanok is akadtak ezek között, akiket tisztelt, szeretett. Furcsa, de talán büntudattal gondolt azokra az emberekre, akiket éppen azért zaklattak és szerveztek be, mert az ő barátai voltak. Többeket zsarolással, megfélemlítéssel igyekeztek rávenni arra, hogy jelentsenek róla. Az ügynökügyben tanúsított magatartását is ez befolyásolta: „Ameddig Horn Gyula és Gál Zoltán ülhet velem szemben a Parlamentben, nem fogok megalázott, meggyötört embereket pellengérré állítani”.

Az ő hazafisága nem a kimutatott érzelmeiről szólt. Belülről fakadt, természetes volt. Minden világpolitikai eseménynél először azt gondolta végig, hogyan hathat az Magyarországra. Kisgyermekkorunktól kezdve minket is hazaszeretetre nevelt. Az akkoriban velünk megosztott gondolatai néha évekkkel, évtizedekkel később nyertek értelmet. Ebbe beletartozott az is, hogy a határon túli magyarokról ne csupán tudjunk, de ismerjük is meg őket. Ezért például több alkalommal utaztunk együtt a Felvidékre. Megjegyzem, fontosnak tartotta, hogy elvigyen minket Auschwitzba is.

Édesapjának a II. világháború alatti menekültügyi tevékenységét szó szerint testközelből kísérte végig. Ellátogatott a lengyel menekültek táboraiba. Vele volt a hamis papírokkal bújtatott lengyelországi zsidó menekültek szálláshelyén. Nagypám rajta volt a Gestapo körözési listáján. Szakasits Árpád telefonon figyelmeztette, hogy meneküljön. Ő mégis feladta magát, mert úgy vélte, ha nem találják, a családján állnak boszszút. Mélyen átélt patriotizmusához apám a politikában is hű maradt. Jó példa erre a korábbi izraeli miniszterelnökkel, Ariel Sharonnal való találkozása. Eszmecserejüket Sharon annak előrebocsátásával kezdte, hogy ő izraeli hazafi, és mindent ezen keresztül lát. Apám azt felelte: „Én pedig magyar hazafi vagyok, és én is ez alapján cselekszem.” Sharon meglepődött, majd elnevette magát: „Akkor meg fogjuk érteni egymást.”

Id. Antall József emléktábláját a „Világ igazainak falán” 1991 májusában avatták fel Izraelben. Apám ekkor kapott meghívást a közel-keleti országba. Ő volt az első magyar miniszterelnök, aki Izraelbe látogatott. Testvéremmel mi is készülődünk az útra. Apánk közölte ve-

lünk, hogy szó sem lehet arról, hogy a kormánygépen utazzunk. Ha ott akarunk lenni, váltsunk a menetrend szerinti gépre jegyet s gondoskodjunk a saját szállásunkról is: „Nem élünk családi életet a kormánygépen!” Az érzelmi életét megpróbálta háttérbe szorítani, ami nem igen sikerült. Ha egy második világháborúról szóló filmet vetítettek, amiben a kín, az emberi szenvedés jelent meg, nem is nézte végig. Azt mondta: „Én élőben láttam ezt, és nem tudjátok elképzelni, milyen az, amikor százasaival úsznak a holttestek a Dunán.” Annak a világháborús generációnak volt a tagja, amelyik látta a romos, éhező Budapestet. Gyerekkorunkban megkövetelte, ha kiszedünk valamit a tányérunkba, azt együk is meg, „Ne vesszen kárba”.

A búcsú

Két rövid történet a rá jellemző előrelátásról. Német képes magazin fiatal fotósokat keresett a délszláv háború idején tudósítónak. A mézárslásos polgárháborúból való helyszíni riportért magas fizetség járt. Családom nem volt, s mert akkoriban fotósként dolgoztam, gondoltam, megpróbálom. Összecsomagoltam. Már indultam volna Eszékre, az összecsapások közeli helyszínére, amikor apám hazaérkezett. „Hová készülsz? – Eszékre, harctéri tudósítónak. Tízezer márkát ajánlottak egy háborús fotóriportért - feleltem. Ekkor behívott a szobájába, leültetett, és elmagyarázta: ha engem ott elkapnak, akkor velem fogják zsarolni az első független magyar miniszterelnököt. „A te utad nem magánügy!” Maradtam.

Korábban már volt részem polgárháborús körülményekben. Az MDF segélyszállítmány-konvoját kísértem 1989 karácsonyának másnapján Romániába, Székelyföldre. Időről-időre fegyverropogást hallottunk, bár minket nem támadtak. Visszafelé mégis egyetlen döntésen múlt, hogy megúsztuk. Kolozsvárt elhagyva az éjszakai úton fényjelek adták tudunkra, hogy álljunk meg. Nem tudtuk, kik jeleznek és miért. Hárman ültünk a kocsi-ban. „Megálljunk vagy hajtsunk tovább?” – tanakodtunk izgatottan. Végül a megállás mellett döntöttünk. Katonák voltak. Kiszállítottak s átnézték a kocsinkat. Továbbengedtek. Alig mentünk vagy 100 métert, a fényszórónk az előttünk lévő híd feljárójának két oldalán géppuskafészeket világított meg. Ha mégis tovább-

hajtunk...! Később, már 1990 májusa után is többször utaztam Erdélybe. Diplomataútlevélért folyamodtam a határon való átkelés megkönnyítéséért. Apám lebeszélte róla. „Használd a saját útleveledet. Antall nevű magyar állampolgárból sok van. Nem figyelnek föl rád. Ám ha diplomataútlevéllel utazol, egyből rád áll a titkosszolgálat. Barátaidra, ismerőseidre irányítod a figyelmüket.”

Az 1990 októberi, sikeres amerikai út során a Fehér Házban hallgatja a Himnuszt, miközben nehezen megy a „vigyázzállás”, nagyon fáj a bal hónalja. Már 1990 tavaszától érzett valami furcsa fájdalmat, de nem ért rá vele foglalkozni. Milyen tragikus: eléri élete egyik csúcspontját, szabadon választott magyar miniszterelnökként vendége a Fehér Háznak, szólnak a Himnusz hangjai, mellette az amerikai elnök – közben már jelentkezik a halálos kór, fájdalom hasogatja. Ezt követően vonul be

a kórházba, és 1990 novemberének elején elmondja nekem, hogy ha nem vállalja a kemoterápiás kezelést, akkor három hónapja van hátra. Személyesen arra kért, hogy éljek sokkal tudatosabban, mivel teljesen bizonytalan, meddig lehet még velünk.

Három éven át küzdött a halálos kórral. Emlékszem, 1993. augusztus 20-án délelőtt alig tudott lemenni a lépcsőn. Attól tartottam, hogy a Várban, a Szent István-szobor előtt nem tudja végigmondani az ünnepi beszédet. Egyik legjobb beszédét mondta el akkor: megidévezve a magyar történelmet szólt a családról, az összetartozásról. Ahogy hallgattam, az jutott eszembe: „Te jó Isten, apám most búcsúzik az országtól! Csak mások észre ne vegyék!”

Forrás: múlt-kor.hu

ESEMÉNYNAPTÁR

Calendar of Events

2024

APRIL						
S	M	T	W	R	F	S
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30				

MAY						
S	M	T	W	R	F	S
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30	31	

JUNE						
S	M	T	W	R	F	S
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30						

Vasárnap, április 28-án
délután
14:30-kor

Évi közgyűlés

Sunday, April 28th
Afternoon
2:30 p.m.

Annual General Meeting

Április 21-én, 14:00-kor
April 21st, 2:00 PM
KATOLIKUS SZENTMISE
CATHOLIC MASS

Vasárnap, május 5-én
délután
14:30-kor

Anyák napja

Sunday, May 5th
Afternoon
2:30 p.m.

Mother's Day

Május 19-én, 14:00-kor
May 19th, 2:00 PM
KATOLIKUS SZENTMISE
CATHOLIC MASS

Szombat, június 15-én
késő délután
16:00-kor

Apák napja

Műsoros vacsorával

Saturday, June 15th
Late afternoon
4:00 p.m.

Father's Day

With dinner & show

Június 16-án, 14:00-kor
June 16th, 2:00 PM
KATOLIKUS SZENTMISE
CATHOLIC MASS

KATOLIKUS SZENTMISE

CATHOLIC MASS

Katolikus szentmise minden hónap
harmadic vasárnapján 14:00-kor
Catholic Mass is held every 3rd
Sunday of every month at 2:00PM
at the
Queen of Peace Parish
851 Old Esquimalt Rd.

Hungarian Cultural Centre
476 Bay Street,
Victoria, B.C. V8T 5H2

<https://www.hungariansocietyofvictoria.org/>
<https://www.youtube.com/@VictoriaHungarians>